

veľmi špecifickým segmentom na reformu. Treba si uvedomiť, že ide o jednu z ústavných zložiek moci s pomerne silnou mierou autonómnosti a samosprávy. Snaha o jeho systémovú reformu je síce chvályhodná a potrebná, ale podľa mojej mienky ešte podstatnejšou zložkou je osobnostná kvalita viacerých sudcov a iných predstaviteľov systému. Nemyslím si, že zdrojom dlhodobu najnižšej dôvery občanov v súdnictvo a spravodlivosť je primárne preťaženosť súdov alebo nedostatočné technické vybavenie na súdoch.

Ak by sme sa pozreli na časový horizont je možné zosúladiť dva hlavné ciele, teda verejnú správu s reformou súdnictva?

V prioritnej osi, ktorá sa týka reformy súdnictva, má ísť o zvýšenú efektívnosť súdneho systému a o jeho posilnenú nezávislosť. Podľa môjho názoru ide v celkovej reforme verejnej správy o tie najzložitejšie úlohy z vecného, ako aj z časového hľadiska.

Od januára budúceho roka bude štát komunikovať so zástupcami právnických osôb elektronickou formou, čo to prinesie pre prax a čo to znamená pre klientov?

Nakoniec, na žiadosť podnikateľskej aliancie, to bude až od leta. Pre štatutárov obchod-

ných spoločností to znamená, že štát im začne zasielať niektoré úradné zásielky novou formou. Namiesto klasických listov a doručeníek budú napr. súdne rozhodnutia či exekučné konania zasielané podnikateľom do tzv. elektronických schránok. Tie budú budúci rok zriadené všetkým štatutárom automaticky. Na ich aktiváciu potrebuje byť štatutár držiteľom jednak občianskeho preukazu s čipom a jednak tzv. bezpečnostného osobného kódu. Ide o pomerne revolučnú zmenu vo vzájomnom kontakte štátnej správy a podnikateľov. Celý tento proces je spojený s viacerými nedostatkami. Viem, že mnoho podnikateľov sa sťažuje napr. na neprehľadnosť a zložitosť v aktivácii a prístupe k svojej elektronickej schránke. Okrem toho, štátne orgány zásadne podcenili otázku informovania verejnosti o pripravovaných zmenách. Pôvodným plánom bolo spustiť povinné elektronickej schránky k augustu 2016. Avšak počet podnikateľov, ktorí boli o tejto povinnosti informovaní a svoje schránky si aktivovali, bol mimoriadne nízky. Preto sa zástupcovia štátu rozhodli, že túto povinnosť posunú na 1.1.2017, keď už naozaj každý podnikateľ bude musieť mať občiansky preukaz s čipom a svoj kód na prístup do schránky. Bohužiaľ sa ukázalo, že ani k tomuto termínu sa proces nedá naplno spustiť

pre stále nedostatočný podiel aktivovaných schránok podnikateľov, a tak sa termín opäť posunul – tentoraz k 1.7.2017. Je pravdou, že mnohí podnikatelia si svoje povinnosti nechali na poslednú chvíľu a preťažili v závere roka klientske centrá. Hlavný podiel viny za nezvládnutý proces zavedenia elektronických schránok je však na pleciah zodpovedných štátnych úradníkov. Pri takom veľkom objeme finančných prostriedkov, ktoré sú spojené s týmto operačným programom, totiž nie je možné, aby informovanosť o ňom bola takto podcenená.

Vybavovanie a aktivácia dokladov si vyžaduje istý čas. Kde sa dajú vybaviť, čo to znamená pre používateľov a aká je spolupráca v oblasti modernej verejnej správy?

Podnikatelia čakajú v súvislosti s vybavením si občianskeho preukazu s čipom a bezpečnostným osobným kódom v princípe dve návštevy klientskeho centra. Pri prvej návšteve požiada o vydanie týchto dokladov – a pri druhej si ich na rovnakom mieste vyzdvihne. Ďalej nasleduje aktivácia samotnej schránky, ktorá spočíva v inštalovaní aplikácie eID klient a ovládača čítačky kariet. K schránke sa občan prihlási cez webovú stránku www.slovensko.sk.

Ani na sociálny rozmer netreba zabúdať

Poslanec NR SR a člen výboru pre verejnú správu a regionálny rozvoj Igor CHOMA je v politike od roku 2001 aj preto, lebo si uvedomil že „....prispieť k rozvoju Slovenska, to nie je len kritizovanie a komentovanie, ale treba aj niečo urobiť.“ Rozhovor redaktorky Parlamentného kuriéra Anny Komovej.

My sme už spolu urobili ne jeden rozhovor, a tak viem, že ste pôvodnou profesiou stavbár a po skončení Stavebnej fakulty STU sa takmer stále venujete rozvoju a zveľadňovaniu Slovenska. Dnes, aj ako člen výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj, čo vás najviac pripútalo k tejto práci?

Áno, máte pravdu, som stavbár a samozrejme sa to odzrkadľuje vo všetkom, čo robím. Už ako riaditeľ Národnej diaľničnej spoločnosti som s mojím tímom intenzívne pracoval na pokračovaní budovania diaľnic naprieč celou krajinou. Aj z pozície primátora krajského mesta Žilina sa naďalej zaoberám rozvojom infraštruktúry, pretože práve na okolí Žiliny momentálne prebieha intenzívna výstavba viacerých diaľničných úsekov, čím sa pomôže doprave okolo problematickeho úseku Strečno – Dubná Skala, hlavnému ťahu na sever cez Kysuce a na juh na Rajec. Na výstavbu diaľnic nadväzuje výstavba diaľničných prívádzáčov a ďalších stavieb na území mesta Žilina, takže tých možností „stavbárskeho“ typu je naozaj neúrekom aj na pôde mesta. Rovnaké je to aj v rámci výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj, pretože svojou prácou chcem prispieť k tomu, aby sa

Slovensko rozvíjalo a držalo krok s vyspelými štátmi sveta. A presne to ma na tejto práci najviac naplňa, pretože vidím reálne výsledky.

Máte skúsenosti aj zo zahraničia a rovnako aj z vedúcich pozícií, ktoré ste zastávali počas svojej praxe. Dá sa z tých skúseností a poznatkov čerpať aj dnes pri vašej práci?

Samozrejme, moje dlhoročné skúsenosti z viacerých pozícií a krajín, v ktorých som pôsobil, mi jednoznačne umožňujú nielen porozumieť aktuálnym úlohám, ale mi tiež pomáhajú pri prijímaní dôležitých a odborných rozhodnutí. Verte mi, nie vždy všetko ide ľahko, pretože nie všetci účastníci vždy rozumejú úžitku, ktorý to ktoré riešenie prináša, často najprv musím odbornými argumentmi presvedčať tých ľudí, ktorí od začiatku vnímajú len negatíva, či už je to pre ich konzervatívnosť alebo pre neznalosť danej problematiky.

Ako to vidíte v rámci rozvoja regiónov Slovenska, čo treba podporovať pre to, aby sa posilnil ekonomický rozvoj a hospodárska prosperita a nezanedbal sa ani sociálny rozmer?

Tých benefitov a dôvodov, pre ktoré má



zmysel regióny rozvíjať, už odznelo z úst politikov a novinárov obrovské množstvo. Nechcem tu opakovať známe fakty, z ktorých sa už niekedy stáva klišé. Dôležité je vnímať pozíciu našej krajiny v rámci nielen stredo-európskeho priestoru, ale aj z pohľadu nášho členstva v Európskej únii. Ak nechceme byť na chvoste v hodnotiacich ukazovateľoch, nesmieme „zaspať na vavrínoch“. Práve naopak, neustále musíme dbať o trvalo udržateľný rozvoj Slovenska, a pokiaľ je to možné, v čo najväčšom počte oblastí.

Ako vnímate podporu rozvoju hospodárstva a celej ekonomike štátu, ktorá v konečnom dôsledku pomáha aj jednotlivým okresom a krajom Slovenska a zvyšovaniu životnej úrovne – je dostatočná?

Netreba pripomínať dôležitosť finančných zdrojov – eurofondov, ktoré výrazne pomáhajú stredo- a východoeurópskym členským krajinám dobiehať vyspelé západné štáty. S rozvojom infraštruktúry a vedecko-technologických inovácií ide ruka v ruke aj prosperita občanov, lebo keď klesá nezamestnanosť v regiónoch, prosperujú jednotlivci, rodiny či celé regióny. A to je ten hlavný dôvod, sociálny rozmer, pre ktorý sa podieľam na rozvoji, či už v rámci výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj alebo z pozície primátora mesta Žilina.

Dá sa hovoriť o kvalitných projektoch, ktoré sú spracované na získanie finančnej podpory z EÚ? Kde sa robia najväčšie chyby, ktoré spôsobujú neraz vracanie peňazí?

To, čo považujem za najväčšie slabiny v čerpaní takzvaných eurofondov, je prerušovanie kontinuity v projektoch pri každej zmene vlády. Všetci vieme, že Slovensko sa borí najčastejšie s tým, že kvalitný a prínosný projekt, ktorý navrhne jedna vláda, sa po zmene vlády novým vedením prehodnocuje, komplikovane sa mení, dopĺňa, ba niekedy sa úplne zruší a nahradí iným projektom, nehovorím, že nekvalitným alebo menej kvalitným. Pripravuje nás to však o čas a prípravná fáza a samotná realizácia jednotlivých zámierov sa neúmerne predlžujú a predražujú. Celé to potom je na škodu vecí, pretože niektoré

projekty sa nakoniec nedotiahnu ani do konca. Je to nesprávny prístup, pretože keď to porovnáme so susednými štátmi, sú v niektorých oblastiach výrazne pred nami práve vďaka tomu, že kontinuitu pre štát dôležitých a strategických projektov si tam vedia udržať a doviest do konca, bez ohľadu na striedanie vlád. Najvýraznejším príkladom je diaľničné prepojenie Bratislava – Košice, resp. západ – východ, ktoré už dávno mohlo byť hotové.

Čo ponúka Stratégia EÚ 2020 smerom k rozvoju regiónov Slovenska, dá sa z toho vychádzať?

Stratégia EÚ 2020 je v druhej polovici času plnenia svojho obsahu a mala nesporne svoj strategický význam. Nachádzame sa vo veľmi zložitom a turbulentnom období nestability Európy i celého sveta a na základe takto výrazne iných podmienok treba vyformátovať novú stratégiu udržateľnosti jednoty EÚ a jej nových tém. Tie by sa mali zamerať na výrazný rast pracovných miest hlavne mládeže, sociálnu politiku, ochranu životného prostredia a výrazné zabezpečenie bezpečnosti Európy ako celku.

Je dostatočne posilnená aj regionálna a cezhraničná spolupráca s krajinami V4?

Cezhraničná spolupráca krajín V4 je na veľmi dobrej úrovni. Samozrejme vždy je priestor na zlepšovanie a zintenzívnenie spolupráce. Napríklad Žilina je súčasťou významného Euroregiónu Beskydy, ktorý spája prilahlé regióny Moravy, Sliezska a južného Poľska. Môžem potvrdiť, že toto „trojmedzie“ veľmi intenzívne spolupracuje, pretože na regionálnej úrovni si nielen miestni politici, ale aj inštitúcie všetkých možných oblastí veľmi dobre uvedomujú prínos, ktorý táto synergia prináša.

Vy máte, predovšetkým ako primátor Žiliny, zrejme skúsenosti aj s riešením problémov rómskej komunity.

Hoci Žilina a celkovo Žilinský kraj nemá až také výrazné problémy s rómskou komunitou, ako je to v iných slovenských krajoch, aj v Žiline sa samozrejme venujeme zlepšeniu života našich spoluobčanov. Či už formou vytvorenia komunitného centra alebo pomocou

ďalších projektov, ktoré umožnili aktívne zapojiť sociálne marginalizovaných občanov do diania v meste. Tu považujem za dôležité upozorniť na fakt, že ako primátor mesta v žiadnom prípade nepoužívam dvojité meter, ale dodržiavam princíp rovnakého zaobchádzania, čiže nerozlišujem, či ide o pomoc a podporu väčšiny alebo menšiny, pokiaľ ide o možnosti, ktoré ako samospráva máme k dispozícii. Ak si však hociktorý obyvateľ mesta neváži to, čo mu dokáže mesto poskytnúť zo zdrojov, na ktoré sa skladajú všetci občania mesta, potom nevidím dôvod, prečo by sme mali zvyhodňovať niektorých nesprávných neplatičov na úcty ostatných poctivých obyvateľov. Dali sme na takéto prípady jasné pravidlá a postupom času vidno, že ich zavedenie má svoj zmysel.

Ako vidíte perspektívu výstavby obecných nájomných bytov nižšieho štandardu?

Väčšina samospráv na Slovensku sa borí s týmto hlavným problémom, že sa do bytovej výstavby dlhodobo neinvestovalo toľko, koľko by bolo potrebné. Dnes vidno dôsledky tohto stavu, a to v tom, že mestských nájomných bytov je akútny nedostatok a mladé rodiny odchádzajú nielen mimo svojho rodiska, ale často aj do zahraničia. Aby sme tento trend aspoň v Žiline zastavili, v rámci možností sme spustili výstavbu mestských nájomných bytov. Problém však je ten, že po predchádzajúcich primátoroch nám neostali žiadne pozemky, na ktorých by sme mohli stavať obytné domy, aké by sme potrebovali.

A čo turizmus a agroturistika – vytvárajú sa podmienky aj na ich rozvoj? Sú pre podporu a zviditeľnenie regiónov potrebné?

Región Žiliny je turisticky veľmi významný, dovoľm si tvrdiť, že po Vysokých Tatrách je to druhý najvýznamnejší turistický región Slovenska. Jeho potenciál sa už v súčasnosti intenzívne využíva a verím, že rozvoj všetkých možných druhov služieb pre turistický ruch bude naďalej v našom regióne pokračovať. S týmto cieľom mesto Žilina iniciovalo aj vytvorenie Oblastnej organizácie cestovného ruchu Malá Fatra. Pýchou nášho regiónu sú viaceré hrady, historické a priemyselné pamiatky a múzeá a najmä jedinečná krása Národného parku Malá Fatra. Budujú sa nové cyklotrasy a cyklomagistály, bežecké trate a zrekonštruovala sa národná kultúrna pamiatka Rosenfeldov palác, ktorý je od septembra v Žiline prístupný verejnosti.

Žilina v poslednom období získava aj viaceré ocenenia. Komunikačný dizajn, dobré architektonické riešenia aj v národných podmienkach alebo najlepšia obnova a rekonštruovanie kultúrnych pamiatok – toto všetko sú kategórie, v ktorých sa Žilina v posledných rokoch darí, čoho dôkazom sú viaceré ocenenia. Najnovšie je jedno z najprestížnejších ocenení získala turistická lávka a prístrešok na vrchu Straník, ktoré zvíťazili v kategórii Exteriér v rámci Ceny Slovenskej komory architektov za architektúru (CE-ZA-AR 2016).